

9 decembrie 2015

Procesul decizional bazat pe elemente probatorii necesită date de înaltă calitate: merită să investim în statistici

În raportul său din 2015, Comitetul consultativ european pentru guvernarea statistică (ESGAB) îndeamnă guvernele să se asigure că sunt puse la dispoziție resursele necesare pentru a răspunde cererilor statistice actuale și, cel mai important, pentru a permite investiții în evoluțiile viitoare. Martti Hetemäki, președinte al ESGAB, afirmă că „Uniunea Europeană este relativ unică în ceea ce privește măsura în care politicile sale se bazează pe statistici. Calitatea statisticilor europene trebuie să fie asigurată prin respectarea unor standarde profesionale înalte în toate statele membre.”

Politicile naționale și ale UE se bazează tot mai mult pe indicatori statistici pentru a monitoriza obiectivele cantitative. Datele statistice oficiale fiabile, imparțiale și de înaltă calitate constituie, prin urmare, un element esențial al infrastructurii UE și a statelor membre, care are nevoie de investiții continue. Este esențial ca factorii de decizie să aloce resurse suficiente Eurostat și institutelor naționale de statistică, astfel încât acestea să își poată îndeplini misiunea de a produce statistici de înaltă calitate. O mai mare transparență privind costurile de producere a statisticilor ar putea atenua „problema utilizatorilor clandestini”, adică o situație în care bunurile publice sunt subfinanțate deoarece bunul în cauză poate fi consumat plătind puțin, sau chiar nimic, pentru acoperirea costurilor. Eurostat și producătorii de statistici de la nivel național, care beneficiază de fonduri de la bugetul de stat pentru a finanța bunurile publice, trebuie să poată demonstra costurile suportate pentru datele și serviciile lor statistice, în special prin adoptarea unor sisteme eficiente de contabilizare a costurilor.

Sistemul Statistic European (ESS) trebuie să mențină o calitate înaltă a statisticilor, adaptându-se în același timp la schimbările rapide din societate. ESS se confruntă actualmente cu o revoluție în materie de date, care ridică probleme pentru statisticile oficiale. ESS trebuie să conducă eforturile de explorare a unor noi oportunități și să își adapteze cadrele în materie de calitate. Mai mult, în unele țări, procesul de regionalizare implică transferul de responsabilități către autoritățile locale și regionale. Institutele naționale de statistică din aceste țări trebuie să aibă un puternic rol de lider și să fie dotate cu competențe de coordonare eficiente pentru a putea fi în măsură să respecte principiile Codului de bune practici al statisticilor europene.

Credibilitatea procesului decizional bazat pe elemente probatorii este clădită pe încrederea în obiectivitatea și integritatea statisticilor oficiale. Prin urmare, percepția utilizatorilor în ceea ce privește calitatea statisticilor este de o importanță deosebită în statele membre ale UE. În acest context, ESGAB îndeamnă guvernul elen să construiască și să mențină în mod activ un climat de încredere în ceea ce privește sistemul statistic elen. Menținerea independenței profesionale a ELSTAT este extrem de importantă pentru a preveni reapariția unor evenimente de genul celor de la începutul anului 2000 și din 2009.

În fine, o parte a raportului este dedicată monitorizării progreselor făcute de Eurostat în privința acțiunilor de ameliorare care decurg din recomandările evaluării *inter pares* de anul trecut; se consideră că Eurostat se află pe drumul cel bun în ceea ce privește planul de îmbunătățire. Cu toate acestea, ESGAB își menține poziția cu privire la recomandări, sub rezerva unei opinii diferite¹ în ceea ce privește recrutarea și concedierea directorului general al Eurostat și a cadrelor de conducere superioare.

¹ A se vedea secțiunea 3.1 din raport

Informații suplimentare

Raportul din 2015, precum și un scurt rezumat, sunt disponibile pe pagina de start a ESGAB (<http://ec.europa.eu/esgab/>).

Date de contact pentru asistență media

Pentru programarea unui interviu cu președintele ESGAB, dl Martti Hetemäki, vă rugăm să contactați secretariatul ESGAB: Heli Lehtimäki (estat-esgab@ec.europa.eu), tel. +352 4301-36484.

Informații despre ESGAB

ESGAB² desfășoară o examinare independentă a punerii în aplicare a Codului de bune practici al statisticilor europene. Acesta are drept obiectiv consolidarea independenței profesionale, a integrității și a responsabilizării Sistemului Statistic European, care reprezintă elemente-cheie ale Codului de bune practici, precum și îmbunătățirea calității statisticilor europene. ESGAB este alcătuit din șapte membri. Printre sarcinile sale se numără elaborarea unui raport anual către Parlamentul European și Consiliu privind punerea în aplicare a Codului de către Eurostat și a Sistemului Statistic European, în ansamblul său. ESGAB consiliază, de asemenea, Comisia (Eurostat) cu privire la măsurile adecvate de facilitare a punerii în aplicare.

Codul de bune practici al statisticilor europene („Codul”)

Codul de bune practici al statisticilor europene³ stabilește standardele pentru dezvoltarea, elaborarea și difuzarea statisticilor europene. El se bazează pe o definiție comună a calității statisticilor utilizate în cadrul Sistemului Statistic European (ESS), alcătuit din autoritățile statistice naționale și Eurostat. Codul reprezintă un instrument de autoreglementare conținând 15 principii referitoare la mediul instituțional în care funcționează autoritățile de statistică de la nivel național și de la nivelul UE, precum și la elaborarea și difuzarea statisticilor europene. Punerea sa în aplicare este susținută de un set de indicatori de bune practici valabili pentru fiecare principiu. **Sistemul Statistic European**⁴ (ESS) reprezintă un parteneriat între autoritatea de statistică a Uniunii Europene, respectiv Comisia (Eurostat), și institutele naționale de statistică (INS) și alte autorități naționale (ONA - *other national authorities*) responsabile din fiecare stat membru în vederea dezvoltării, elaborării și difuzării statisticilor europene.

Evaluări *inter pares*

Evaluările *inter pares*⁵ fac parte din strategia Sistemului Statistic European de punere în aplicare a Codului de bune practici. Obiectivul este acela de a spori integritatea, independența și responsabilitatea autorităților statistice ale ESS. O primă rundă de evaluări *inter pares* a avut loc în perioada 2006-2008; a doua rundă de astfel de evaluări a fost lansată în decembrie 2013 și este încă în curs de desfășurare. Ambele runde vizează toate statele membre ale UE și țările AELS. Comitetul consultativ european pentru guvernare statistică (ESGAB) a efectuat o evaluare *inter pares* a Eurostat folosind metodologia elaborată pentru evaluările *inter pares* ale institutelor naționale de statistică, cu unele adaptări menite să reflecte elementele specifice ale Eurostat.

² <http://ec.europa.eu/esgab>.

³ <http://ec.europa.eu/eurostat/web/quality/european-statistics-code-of-practice>.

⁴ <http://ec.europa.eu/eurostat/web/european-statistical-system/overview>.

⁵ <http://ec.europa.eu/eurostat/web/quality/peer-reviews>.